2020-2022

Verslag leefbaarheidsonderzoek Nijenkamp en Middelveld

Projectgroep
Druten-Zuid
2020-2022

Aanleiding

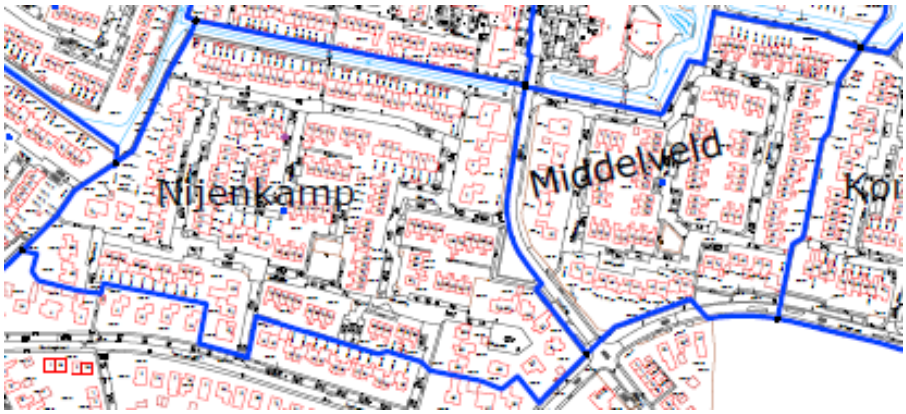
In de raadsvergadering van 19 december 2019 is het Amendement Aanpak wijken Druten-Zuid aangenomen. Dit amendement draagt het college op om

1. Met de wijkinwoners van de wijken in Druten-Zuid in overleg te treden en samen met hen te inventariseren wat er per wijk nodig is om de leefbaarheid en verkeersveiligheid in de wijken te vergroten.

2. De mogelijkheden van burgerparticipatie te onderzoeken in de aanpak van de leefbaarheid volgens het voorbeeld van de wijk de Bieskamp.

3. Naar aanleiding van de inventarisatie zo spoedig mogelijk met voorstellen naar de raad te komen om de leefbaarheid en verkeersveiligheid te verbeteren.

Begin 2020 is gestart met de aanpak. In eerste instantie lag de uitvoering bij het domein fysieke leefomgeving. Later is dit bij het sociaal domein neergelegd, zodat het vraagstuk vanuit leefbaarheid in brede zin benaderd wordt in combinatie met inwonerparticipatie.

Geografische kaart van de buurten Nijenkamp en Middelveld

Werkwijze

Allereerst hebben we een brede projectgroep Druten Zuid samengesteld. Hierin werken we samen met verschillende partners. Allereerst de inwoners. De projectgroep heeft een inwoner van de Bieskamp bereid gevonden ons van advies te voorzien. Verder zitten in de projectgroep woningcorporatie Woonwaarts en welzijnsorganisatie MeerVoormekaar.

Voor de aanpak is gekozen om Druten Zuid op buurtniveau te benaderen. Bij inwoners is de betrokkenheid bij de eigen buurt het grootst. Zo is er ook een goede kans dat de projectgroep met inwoners in gesprek komt. De keuze is op Nijenkamp en Middelveld gevallen. Dit zijn in de ogen van de projectgroep stenige buurten waar een kwaliteitsimpuls in de openbare ruimte mogelijk is. De projectgroep kiest voor 2 buurten, omdat dat meer resultaat geeft. Alle buurten tegelijk is teveel. Dit zou ten koste gaan van de aandacht die elke buurt vraagt.

Deel 1 van het onderzoek: De enquête

Om op een laagdrempelige manier de mening van de inwoners te peilen is gekozen voor een enquête. De enquête is gebaseerd op het begrip leefbaarheid. De subcategorieën[1] die samen het begrip inhoud geven zijn de basis voor de vragen.

Voor een zo hoog mogelijke respons heeft de projectgroep een promotiecampagne opgezet. De komst van de enquête is aangekondigd in de Maas & Waler. Een week voordat de enquête de buurten in ging is er een ansichtkaart gestuurd.

Aankondiging enquête

De projectgroep wilde zelf de buurt ingaan, maar de coronamaatregelen maakten dit niet mogelijk.
In plaats daarvan zijn een viertal foto's op de ansichtkaart gezet, zodat de projectgroep toch een gezicht heeft voor de inwoner. De enquête zelf is met een brief, een QR-code en een zakje bloemenzaad bij de mensen thuis gekomen. Halverwege de reageerperiode is er nog een reminder gestuurd in de vorm van een tweede brief. Alle correspondentie is in drie talen opgesteld: Nederlands, Arabisch en Turks. De reactieperiode was twee weken. Dit omdat in de eerste twee weken de meeste respons binnenkomt. De enquête kent zoveel mogelijk gesloten vragen met keuzemogelijkheden. Hierdoor kan en enquête snel ingevuld worden. Daar waar nodig zijn open vragen gesteld.

In april 2021 heeft u een informatienota ontvangen (59917) met daarin de resultaten van de enquête en onze vervolgplannen: "We[2] gaan in gesprek met de inwoners die dat aangeven. Met hen zoeken we samen naar mogelijkheden voor verbetering van de buurten." "Door integraal te werken met onder andere woningcorporatie Woonwaarts en welzijnsorganisatie MeerVoormekaar verwachten we meer resultaat. We ronden de inventarisatie af met aanbevelingen aan de raad

[1] Leefbaarheid kent in onze optiek twee hoofdcategorieën: fysiek en sociaal. Fysiek kent de subcategorieën: uitstraling, overlast, voorzieningen en infrastructuur. Sociaal kent de subcategorieën: gezondheid, veiligheid, persoonlijke ontwikkeling en gemeenschapsontwikkeling.

[2] In dit geval de projectgroep Druten Zuid

en we evalueren de werkwijze. Uiteindelijk willen we graag een duurzame samenwerking met een groepje inwoners uit deze buurten."

In dit verslag vindt u de resultaten van deze stappen.

DE GELDERLANDER PAGINA 35 | WOENSDAG 21 APRIL 2021

Meer groen en veiliger

Druten-Zuid vraagt in enquête om meer gezelligheid

STENIGE BUURTEN MET EEN SOMBERE AANBLIK IN DRUTEN-ZUID. FOTO DAVID VAN HAREN

Wat kan er beter in Druten-Zuid? Minder hardrijders, verzorgder groen, veiligere achterpaden en bestrijding van rondhangende jongeren, dealers en druggebruikers. Ook kan er wel wat 'meer gezelligheid' komen in de buurt.

Artikel Gelderlander over uitkomsten enquête

<u>Deel 2 van het onderzoek: In contact met de inwoners</u>
Na de enquête is er 4x contact met de buurten geweest, waarvan drie keer fysiek en één keer digitaal/schriftelijk. In totaal zijn er 151 contacten geweest. Waarvan 83 keer met inwoners van Middelkamp en 68 keer met inwoners van Nijenkamp.

In de periode januari 2021 t/m september 2021 is de projectgroep actief geweest in de buurten:

- Eind januari is de enquête aangekondigd en van 9 tot en met 23 februari is de enquête uitgevoerd. Die is naar alle huishoudens in de buurten gestuurd. Dit zijn 297 adressen;
- Op 28 en 29 mei deed de projectgroep mee aan NL Doet in beide buurten. Dit is een landelijke actiedag, die gefaciliteerd wordt door het Oranjefonds. Doel is om samen vrijwilligerswerk te doen met en voor elkaar;
- Op 24 juni organiseerde de projectgroep een buurtsafari in beide buurten. Dit is een lokale actie. Een vertegenwoordiging van de projectgroep ging met inwoners de buurt in, op zoek naar plekken die behouden moeten blijven en plekken waar verbetering gewenst is;

- Op 25 september wilde de projectgroep meedoen aan de Burendag. Dit is een landelijke dag, eveneens gefaciliteerd door het Oranjefonds. Helaas bleek bij de voorbereiding dat hiervoor te weinig belangstelling was bij de inwoners;
- MVM heeft nog een keer huisbezoeken afgelegd.

Naar aanleiding van de uitkomsten heeft de projectgroep nader advies ingewonnen.

Doel van de buurtbezoeken was meer informatie ophalen over punten die genoemd waren in de enquête. Dit is ten dele gelukt. Niet op alle punten is meer informatie verkregen. Waarschijnlijk waren er andere mensen aanwezig bij de buurtbezoeken, dan de inwoners die punten hebben aangegeven in de enquête. Die is anoniem ingevuld. De projectgroep weet daardoor niet wie wat heeft aangedragen.

Op basis van de opgedane contacten wilde de projectgroep in september met inwoners een Burendag organiseren. Hiervoor bleek te weinig belangstelling.

De quickwins die zich aandienden zijn voor zover mogelijk opgepakt. MVM heeft de vragen om en het aanbod van hulp ingebracht in haar servicebureau en verbonden aan andere inwoners of projecten. Woonwaarts is in gesprek gegaan met verschillende van haar huurders. Van de gemeente is met name het wijkbeheer naar de locaties gegaan om te onderzoeken of gehoor kon worden gegeven aan de gevraagde verbeteringen.

Uitkomsten enquête

Resultaten

Enquête
Al eerder informeerden we de raad uitvoerig over de resultaten van de enquête. Hieronder de samenvatting:

Van de in totaal 297 adressen van de buurten Nijenkamp en Middelveld werden 40 ingevulde enquêtes retour ontvangen. Dit is iets meer dan 13%. Iets meer vrouwen dan mannen hebben de enquête ingevuld. De meeste mensen zijn getrouwd en hebben geen kinderen (meer) thuis. De meeste invullers zijn 46 jaar en ouder. De enquête is niet ingevuld door jongeren en weinig door jonge gezinnen. Wel hebben we een anderstalige bereikt.

Over het algemeen zijn de inwoners tevreden. Ze wonen graag in hun buurt. Er zijn voldoende mogelijkheden om te sporten en te bewegen. Voor persoonlijke problemen kan men voldoende terecht in de buurt. Inwoners voelen zich veilig en thuis en het openbaar vervoer is goed. De meeste verbeteringen die inwoners noemen gaan over de openbare ruimte. Dit betreft het groen, te hard rijden, onveilige achterpaden en overlast van rondhangende jongeren, dealers en drugsgebruikers. De inwoners van beide buurten geven aan wel wat meer gezelligheid te willen.

De aantallen waren te klein om conclusies aan te verbinden. De uitslag geeft ons een beeld over hoe de inwoners over hun buurt denken.

Een respons van 13% is goed. Meestal is een respons van 10% te verwachten.

Vervolgonderzoek
Aantal contacten en vervolgonderzoek op aandachtspunten genoemd in de enquête.

Plantjes voor in de voortuin tijdens NL Doet 28 en 29 mei 2021

Tabel 1 Kwantitatieve resultaten onderzoek per buurt

Waar Wat	Nijenkamp	Middelveld	Opmerkingen
Enquête	18	22	Ingevulde enquêtes. De gemeente heeft voor bloemenzaad gezorgd. Dit zat bij de aanbiedingsbrief.
NL Doet	35	50	Woonwaarts heeft voor plantjes gezorgd. MVM heeft de actie georganiseerd.
Buurtsafari	5	8	Samen lopen door de buurt. Georganiseerd door MVM.
Burendag	0	0	Er is een voorbereidende bijeenkomst geweest. Hier waren maar 3 mensen. Dat is te weinig.
Huisbezoeken	10	3	Op basis van eerdere contacten. Uitgevoerd door MVM.
Totaal	68	83	151 contacten. Hier zitten ook een aantal dezelfde inwoners bij.

Voor het vervolg is doorgevraagd op de thema's die uit de enquête naar voren kwamen: sociale cohesie (actief meedoen), verkeer en groen, onveilige achterpaden, verlichting en onveiligheid op straat en duurzaamheid.

NL Doet 28 en 29 mei 2021

Tabel 2 Aantal opmerkingen naar categorie

Waar wat	Middelveld	Nijenkamp	Totaal	Opmerkingen
Sociale Cohesie	8	5	13	Vraag en aanbod hulp. Opgepakt door MVM. Overlast naar Woonwaarts
Verkeer	6	6	12	Onduidelijke situaties, te hard rijden voor gemeente
Groen	6	6	12	o.a. snoeiafval speeltuintjes wateroverlast voor gemeente
Onveilige achterpaden				Niet genoemd
Verlichting				Niet genoemd
Onveiligheid op straat				Niet genoemd
Duurzaamheid				Niet genoemd
Verwaarloosde tuinen	3	2	4	Opgepakt door Woonwaarts.
Totaal	23	19	42	Excl. de opmerkingen dat men mee wil doen aan de Buurtsafari

Kwalitatieve toelichting op resultaten

Algemeen

De projectgroep heeft contacten gehad met inwoners met verschillende achtergronden, zowel allochtoon als autochtoon, zowel hoge als lage SES. Hierdoor kennen de leden van de projectgroep de inwoners wat beter.

Sociale cohesie

Uit de enquête komt naar voren dat men zeer tevreden is, maar wel wat meer gezelligheid in de buurten wil. Bij de bezoeken merken we dat de sociale samenhang in Middelveld wat groter is dan in Nijenkamp. We hebben acties georganiseerd met de uiteindelijke vraag aan de inwoners om met steun van MVM en Woonwaarts een Burendag te organiseren. Helaas waren er te weinig inwoners geïnteresseerd en bereid om hieraan mee te werken. Wel merken we dat inwoners elkaar op individueel niveau willen helpen.

Verkeer en Groen

Weg in Middelveld waar te hard gereden wordt

Onderdeel van het amendement was de verkeersveiligheid. Uit de enquête kwam naar voren dat het grootste probleem is dat er te hard gereden wordt in de buurten. In het verleden heeft de gemeente groenbakken weggehaald in beide buurten. Die remden het verkeer af, omdat je slingerend door de straat moest. Nu ze weg zijn, rijden auto's te hard, omdat er geen beperking meer is.

Uit de gesprekken bleek dat er een aantal verkeerssituaties onduidelijk is.

Als het om het groen in de buurten gaat, kwam met name de wens naar voren om speeltuintjes op te knappen. Dit doen we alleen als de veiligheid in het geding is. Verder bleek dat er snoeiafval in de weg lag. Dit is opgelost. Twee keer is wateroverlast gemeld op speelveldjes. Afhankelijk van de ernst wordt dit opgelost.

Onveilige en rommelige achterpaden

De achterpaden worden als onveilig ervaren, omdat het er donker is. Vaak ligt er zwerfvuil. Dit draagt niet bij aan het veiligheidsgevoel. Als het om zwerfafval gaat: veel achterpaden zijn gedeeld bezit; deels van Woonwaarts en deels van eigenaar-inwoners. Inwoners zijn zelf verantwoordelijk voor het schoonhouden van de achterpaden. Lukt dit niet, dan kan op verzoek van huurders ondersteuning komen van de woningcorporatie, bijvoorbeeld in de vorm van een schoonmaakactie in samenwerking met de inwoners. Uit de enquête, de buurtsafari noch de huisbezoeken zijn concrete locaties naar voren gekomen waar dit speelt. De projectgroep vermoedt dat dit komt, doordat andere inwoners met ons mee de buurt in zijn gegaan, dan de inwoners die dit aangegeven hebben in de enquête. De

enquête is anoniem ingevuld. Wij weten zodoende niet waar het betrof en hebben het overigens zelf ook niet kunnen vaststellen tijdens de wijksafari.

Om de situatie te verbeteren in de toekomst adviseren we inwoners om meer en beter te melden. Woonwaarts en de gemeente staan klaar om in samenwerking hier iets aan de doen.

Verlichting
Onvoldoende verlichting bij smalle paden/ achterom paden leidt tot een gevoel van onveiligheid bij inwoners. Uit de enquête kwam naar voren dat er plekken zijn waar men het te donker vindt. Ook hiervoor zijn tijdens de buurtbezoeken geen concrete plekken naar voren gekomen. Voor de zomer is er door de gemeente een uitvraag gedaan in de buurten naar plekken waar onvoldoende verlichting is. Hier is minimaal op gereageerd. Huurders kunnen ook gezamenlijk bij Woonwaarts achterpadverlichting aanvragen voor hun pad. Dit is niet gebeurd.

Onveiligheid op straat
Dit onderwerp komt in de enquête naar voren, omdat de inwoners aangeven zich onveilig te voelen, door rondhangende jeugd. Druten Zuid is op zichzelf geen aandachtwijk. De projectgroep liep wel aan tegen het feit dat het jongerenwerk nauwelijks uren heeft om in te zetten in Zuid. In 2022 wordt het jongerenwerk geëvalueerd en wordt de ureninzet in de verschillende wijken meegenomen. De nieuwe visie zal per 1-1-2023 van kracht zijn.

Conclusies

Inwoners van Middelveld en Nijenkamp zijn bereid om elkaar op individueel niveau te helpen, maar er is te weinig animo om mee te doen aan een gezamenlijke buurtactiviteit zoals bijvoorbeeld Burendag. Mogelijk komt dit, omdat uit de enquête bleek dat inwoners over het algemeen zeer tevreden zijn over hun buurt. Mogelijk ook omdat men de boodschap niet oppakt dat we, gemeente, MeerVoormekaar en woningcorporatie Woonwaarts in samenwerking met hen de leefbaarheid willen verbeteren. Wanneer de samenwerkende organisaties bepaalde werkzaamheden niet meer voor inwoners doet, maar dat samen met hen wil, leidt dit tot weinig respons.

Niet alle aandachtspunten/opmerkingen uit de enquête konden worden aangepakt. Hiervoor zijn verschillende redenen: soms ontbrak een locatieaanduiding, waardoor de projectgroep niet wist waar het probleem zich afspeelde. Soms is er geen geld en soms past het niet in het beleid. En corona verhinderde helaas (nog steeds) gezamenlijke, fysieke, bijeenkomsten. Wat wel opgepakt kon worden, is uitgevoerd.

Aanbevelingen/mogelijke vervolgstappen

Sociale cohesie

Als het om de sociale cohesie gaat merken de inwoners op dat er weinig te doen is voor jongeren. Om de situatie in de toekomst te verbeteren adviseren professionals

op basis van gesprekken met jongeren, te investeren in bijvoorbeeld buitensporttoestellen, een pumptrackbaan en/of pannaveldjes. Liefst in samenwerking met de jeugd.
Place2Be/Do wordt over het algemeen goed bezocht door alle jongeren uit de gemeente Druten. Het aantal bezoekers uit Nijenkamp/Middelveld is niet bekend. Er zouden meer plekken moeten zijn waar (oudere) jeugd, bij voorkeur droog, kan staan/samenkomen. Een aantal nieuwe jop's is na alles wat er is verwijderd zeker een must. De projectgroep adviseert ervoor te zorgen dat er meer plekken voor jongeren zijn waar ze kunnen samenkomen. Een voorstel hiervoor nemen we op in de perspectiefnota voor 2023.

Verkeer
Doordat in het verleden groenbakken zijn verwijderd wordt er te hard gereden in de buurten. Voor de verbetering van de verkeerssituatie in Middelveld (en Nijenkamp) gaan we in gesprek met de inwoners over verkeer remmende maatregelen.

Speeltuintjes/ Speelplekken

Speeltuintje in Nijenkamp

Er waren veel vragen over nieuwe speeltuintjes/ speelplekken voor (jonge) kinderen en jongeren. In het speelruimtebeleid is opgenomen hoe de gemeente hiermee omgaat. Er is gekozen voor vaste centrale- en steunspeelplekken waarbij de focus ligt op het behoud van duurzame passende speelvoorzieningen. Deze speelplekken zijn zoveel mogelijk verspreid, zodat voor iedereen op loopafstand een speeltuintje te vinden is. Het speelruimtebeleid dateert uit 2016. De verwachting is dat in 2025 een herijking van het huidige speelruimtebeleid plaatsvindt. Bij deze herijking wordt een participatief proces gevolgd. Dat wil zeggen dat inwoners de mogelijkheid hebben om hun wensen kenbaar te maken.

Verlichting (onveiligheid)
Om de situatie in de toekomst te verbeteren komen er twee lantaarns bij het voetpad in Nijenkamp (bij Langstuk). In het kader van regulier onderhoud komen er

in de loop van de jaren nieuwe armaturen in Middelveld. Verder is het advies aan de inwoners om meer en beter te melden. Huurders kunnen bij Woonwaarts een aanvraag voor achterpadverlichting indienen.

Terugblik en evaluatie werkwijze

De projectgroep heeft het leefbaarheidsonderzoek in beide wijken geëvalueerd.

Aanpak
De werkwijze kwam op het volgende neer: ophalen (enquête), verdiepen (doorvragen met bijeenkomsten), uitvoeren (quick wins) en adviseren (zie informatienota). De uitvoering vond plaats binnen bestaand beleid. Wat daar buiten valt is als advies opgenomen in dit verslag en de informatienota 22/73562. De werkwijze geeft meer inzicht in wat er speelt in de buurten op buurtniveau vooral als het gaat om de openbare ruimte.
De gemeente heeft voorstellen voor nieuw beleid. Woonwaarts en MeerVoormekaar gaan verder binnen bestaand beleid.
In de loop van het proces is gezocht naar diepere lagen voor problematiek. Naar voren komt dat verschillende groepen in de buurten elkaar niet makkelijk verdragen. Echter, de schaal van deze buurten is te klein om hier iets aan de doen. Gedurende het proces speelde de vraag op de achtergrond hoe groot de urgentie is om veel tijd en energie in de buurten te stoppen. Tenslotte bleek uit de enquête dat men zeer tevreden is en de respons is relatief laag. De projectgroep concludeert dat er wel resultaten zijn, maar dat het moeilijk is om structureel meer beweging te krijgen. De toegevoegde waarde van de aanpak zit hem vooral in het kennen van de inwoners en het benoemen van urgent ervaarde problemen, zoals te hard rijden, dat er weinig te doen is voor jongeren en dat er meer capaciteit nodig is voor het jongerenwerk.

Communicatie
Veelvuldig communiceren is het credo. Tijdens het project is ingezet op laagdrempelig en toegankelijk communicatiemateriaal door te werken met de ansichtkaarten. Helaas is niet bekend hoe inwoners dit ervaren hebben.

Afronding project
Ter afsluiting van dit project maakt de projectgroep nog een ansichtkaart met de eindconclusie, een call to action en informatie om de gezichten in de buurten (wijkbeheerders van Woonwaarts en gemeente en opbouwwerk MVM), zoveel mogelijk bekendheid te geven.

Als gemeente Druten blijven we investeren en gebruik maken van de contacten in de buurt, enerzijds zijn die gericht op de versterking van de sociale cohesie, anderzijds om inwoners zich er meer van bewust te maken dat een actieve bijdrage van hun kant tot verbetering van de leefbaarheid leidt.

Woonwaarts zet zich samen met inwoners in voor een fijne buurt waar inwoners prettig wonen en zich thuis voelen. De wijkbeheerder is het eerste directe aanspreekpunt van Woonwaarts voor haar huurders. De wijkbeheerder is regelmatig in de wijk. Huurders kunnen bij hem terecht met vragen en opmerkingen en indien

nodig spreekt hij huurders aan op hun (woon)gedrag. Huurders die actief aan de slag willen om hun buurt mooier en leuker maken of bv een idee hebben om de ontmoeting tussen inwoners in hun buurt te bevorderen, helpt Woonwaarts met hun Buurtfonds. In dit fonds zit geld bedoeld voor initiatieven voor de buurt. Huurders met een goed idee voor hun buurt kunnen een aanvraag indienen bij het Buurtfonds.

MeerVoormekaar zet zich ook regulier in en is beschikbaar als dat nodig is voor het sociaal/opbouwwerk en voor zover mogelijk voor het jongerenwerk.

